

Betænkning afgivet af Beskæftigelsesudvalget den 21. februar 2023

Betænkning

over

Forslag til lov om konsekvenser ved afskaffelsen af store bededag som helligdag

[af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget. Socialistisk Folkepartis, Danmarksdemokraternes, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslistens, Dansk Folkeparti, Alternativets og Nye Borgerliges medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 til lovforslaget. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2 til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V og M) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF, DD, EL, DF, ALT og NB) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (LA og KF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det under nr. 1 stillede ændringsforslag og imod det under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (RV) vil ved 3. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Det Konservative Folkeparti

Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget ser flere problematiske forhold i lovforslaget om at afskaffe store bededag som helligdag, herunder særlig de økonomiske

og kirkelige aspekter. Beregningerne bag forslaget er ikke baseret på empiri, hvilket skaber usikkerhed om effekten af forslaget. Samtidig er det usikkert, om finansieringen er varig.

Det Konservative Folkeparti mener desuden ikke, at det er nødvendigt at afskaffe store bededag for at finansiere et løft af forsvaret. Det Konservative Folkeparti har sammen med resten af oppositionen fremlagt en anden og mere sikker finansiering af forslaget.

Derudover vurderes forslaget at have negative konsekvenser for fællesskabet i Danmark, hvis en fælles fridag afskaffes og potentielt erstattes af en anden, individuel fridag.

Dertil kommer, at forslaget bryder med en lang tradition om, at regeringen blander sig uden om kirkens indre anliggender, lige såvel som det er første gang, at man afskaffer en helligdag uden inddragelse af Folkekirken, som har en helt særlig plads, jf. grundloven. Dette sker endvidere, uden at regeringen har været i dialog med kirkelige aktører forud for udarbejdelsen af forslaget, hvilket Det Konservative Folkeparti finder helt uacceptabelt.

Desuden er forslaget en uhensigtsmæssig indgriben i overenskomsterne, som også skaber øget risiko for konflikt i de pågående overenskomstforhandlinger.

Sluttelig mener Det Konservative Folkeparti, at processen omkring lovforslaget har båret præg af hastværk.

Derfor kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte afskaffelsen af store bededag.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at lovforslaget handler om at tvinge almindelige mennesker til at arbejde mere og give afkald på deres fritid, så virksomhedsarvingerne kan slippe billigere i skat. Dertil handler det om et helt uhørt indgreb i den danske model, hvor man ved tvang sætter lønmodtagernes hårdt tilkæmpede rettigheder

ud af kraft og ovenikøbet på et tidspunkt, hvor den høje inflation er med til at gøre overenskomstforhandlingerne til nogle af de sværeste i mange år.

Enhedslisten stemmer selvfølgelig imod afskaffelsen af store bededag og imod fridagstyveriet. Enhedslisten er med til at stille ændringsforslag om, at afskaffelsen af fridagen først skal træde i kraft efter næste folketingsvalg, og vi kæmper for en folkeafstemning, så befolkningen rent faktisk kan få lov til at blive hørt, og sådan at vi forhåbentlig kan få skrottet forslaget fuldstændig.

Enhedslisten mener, at så længe regeringen har råd til at give skattelettelser til de allerrigeste i vores land, er undskyldningen for at stjæle en fridag fra alle andre spin, og regeringen kan ikke spinne sig ud af kendsgerningerne. For virkeligheden er, at regeringen har valgt at stille sig på direktørens side i stedet for at stille sig på lønmodtagernes side. Regeringen har valgt at føre en politik, der gør ondt på almindelige mennesker, og de er ikke ærlige om, hvorfor de gør det.

Enhedslisten bemærker dertil, at der er en særlig stor usikkerhed om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget, hvorfor man bl.a. af denne grund i det mindste bør udsætte lovbehandlingen, til konsekvenserne er blevet bedre belyst og offentligheden har haft ordentlig mulighed for at forholde sig til usikkerhedsmomenterne.

I øvrigt giver den særlig store usikkerhed om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget en forstærket frygt for, at dette langt fra vil være det sidste initiativ fra regeringen, som dels vil forringe vilkårene for almindelige mennesker ved at sænke skatten for nogle af de mest velhavende mennesker i samfundet, dels vil være noget, som vælgerne ikke ved et folketingsvalg har haft en mulighed for at forholde sig til, om de støtter eller ej. Viser afskaffelsen af store bededag sig f.eks. ikke at indbringe det forventede provenu, har man så meget desto mere grund til at være bekymret for, at økonomiminister og fungerende forsvarsminister Troels Lund Poulsen sammen med resten af regeringen sætter yderligere, fritidsfratagende handling bag ministerens ord om, at »bededag kun er starten«, og at »flere reformer kan være på vej«, som citeret i Kristeligt Dagblad den 2. februar 2023.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 5

Af et *mindretal* (SF, DD, LA, KF, EL, DF, ALT og NB):

1) I § 5 ændres »den 1. januar 2024« til: »60 dage efter næste folketingsvalg«.

[Udskydelse af ikrafttrædelsestidspunkt]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af (SF, DD, EL, DF, ALT og NB):

2) I § 5 indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* §§ 1-4 ophæves 3 år efter ikrafttrædelsestidspunktet.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fremsætter i det pågældende folketingsår, jf. *stk. 2*, forslag om revision af lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter som affattet ved lovbekendtgørelse nr. 1003 af 24. august 2017, som ændret ved § 50 i lov nr. 60 af 30. januar 2018, § 3 i lov nr. 870 af 14. juni 2020 og § 6 i lovforslag nr. L 13 som vedtaget af Folketinget den 28. februar 2023 og lov om detailsalg fra butikker m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 515 af 30. april 2019 og § 7 i lovforslag nr. L 13 som vedtaget af Folketinget den 28. februar 2023.«

[Indsættelse af udløbsbestemmelse og revisionsbestemmelse med konsekvensændringer]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

For at sikre, at der forud for en eventuel afskaffelse af store bededag kan foretages en gennearbejdet vurdering af lovforslagets samfundsøkonomiske effekter, og for at sikre vælgerne mulighed for at tage stilling til forslaget, foreslås det at ændre ikrafttrædelsestidspunktet, således at ændringerne i medfør af indeværende lovforslag træder i kraft 60 dage efter næste folketingsvalg.

Det kan herved nås, at der bliver fremsat et lovforslag, der annullerer ændringerne i medfør af loven inden dens ikrafttrædelse, hvis antagelserne om de samfundsøkonomiske effekter, på hvilke lovforslaget hviler, ikke er virkelige, eller hvis der efter næste folketingsvalg er et flertal i Folketinget imod forslaget.

Til nr. 2

Det foreslås, at lovforslaget ophæves 3 år efter ikrafttrædelsestidspunktet. Ændringsforslaget indebærer, at vedtagelsen af forslag til lov om konsekvenser ved afskaffelsen af store bededag som helligdag med ændringer i lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter og lov om detailsalg fra butikker m.v., der gennemføres med lovforslaget, henholdsvis automatisk ophæves og tilbageføres til deres udgangspunkt inden lovforslagets vedtagelse, medmindre Folketinget forinden beslutter at forlænge de ændrede reglers gyldighedsperiode. Hvis ændringsforslaget bliver vedtaget og lov om konsekvenser ved afskaffelsen af store bededag som helligdag bliver ophævet, skal kirkeministeren genindføre store bededag som helligdag.

Det forudsættes i den forbindelse, at der forud for en eventuel videreførelse af lovændringerne skal foretages en vurdering af lovens samfundsøkonomiske effekt.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. januar 2023 og var til 1. behandling den 2. februar 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 12. januar 2023 dette udkast til udvalget, jf. BEU alm. del – bilag 19. Den 24. januar 2023 sendte beskæftigelsesministeren høringssvarene, et høringsnotat og en ligestillingsvurdering til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 26 bilag på lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til beskæftigelsesministeren og finansministeren til mundtlig besvarelse, som ministrene har besvaret i et åbent samråd med udvalget den 8. februar.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 10 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 3 deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 117 spørgsmål til henholdsvis beskæftigelsesministeren, finansministeren, kulturministeren, kirkeministeren, erhvervsministeren, transportministeren og børne- og undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, hvoraf 112 er besvaret og resten forventes besvaret inden 2. behandling.

Bjarne Laustsen (S) fmd. Bjørn Brandenborg (S) Henrik Møller (S) Jens Joel (S) Kasper Roug (S) Leif Lahn Jensen (S)

Rasmus Stoklund (S) Thomas Monberg (S) Thomas Skriver Jensen (S) Christoffer Aagaard Melson (V) nfmd.

Morten Dahlin (V) Hans Andersen (V) Anni Matthiesen (V) Jeppe Søe (M) Nanna W. Gotfredsen (M)

Charlotte Munch (DD) Dennis Flydtkjær (DD) Sólbjörg Jakobsen (LA) Steffen Larsen (LA) Helle Bonnesen (KF)

Niels Flemming Hansen (KF) Kim Edberg Andersen (NB) Nick Zimmermann (DF) Karsten Hønge (SF) Astrid Carøe (SF)

Kirsten Normann Andersen (SF) Victoria Velasquez (EL) Katrine Robsøe (RV) Torsten Gejl (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Dansk Folkeparti (DF)	7
Moderaterne (M)	16	Alternativet (ALT)	6
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Nye Borgerlige (NB)	4
Danmarksdemokraterne - Inger Støjberg (DD)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	9	Javnaðarflokkurin (JF)	1